

בריתי יצחק • המכון לחוצאת כתבי מורינו הרב יצחק ברנד שליט"א

העזרה לזהר הבית, הוא רודף, או מבער ע"ז?

אילוסטרציה: הגאון הרב משה שטרנבוך שליט"א

ברית ויצחק

המכון לרעיונות כתבי מורינו הרב יצחק ברנר שליט"א

העולה להר הבית, הוא רודף, או מבער ע"ז?

נחמיה בונה חומת ירושלים, איך התגרה באומות? • יש כעת מלחמת מצווה, בין מצד כיבוש א"י, ובין מצד ביעור ע"ז • דעת הגאון הרב משה שטרנבוך: "דין רודף" לחרדים העולים להר הבית • דעת האוסרים רק מדין הוראת שעה • טענות נגד העליה, ושוברם בצידם • טענת "רודף" בעלייה להר הבית ובארץ ישראל • ביטול ג' שבועות • ראייה נוספת מתפילת משה רבינו בפרשת ואתחנן • כיבוש ארץ ישראל ע"י רשעים • התמעטות קדושת ארץ ישראל בשליטת גוים • מי כאן הרודף? • כניעה לטרור מביא לידי סכנה נוראה • המתנגדים לא הולכים עם תכלת, ויתנגדו גם בהמשך • מסקנא • נספח: השב"כ בעד עליית יהודים להר הבית • נספח: שיטת הגר"ז בהתנגדות למדינה, בין בהתחלה ובין בהמשך

המקמות אשר תשובו עלינו: (ו) ואעמיד מתחיתות למקום מאחרי לחומה בצחיתים ואעמיד את העם למשפחות עם חרבתיים ומחיתים וקשתתיים: (ח) וארא ואקום ואמר אל החרים ואל הסגנים ואל יתר העם אל תיראו מפניהם את ה' הגדול והנורא זכרו והלחמו על אחיכם בניכם ובנתיכם נשיכם ובתיכם: פ (ט) ויהי כאשר שמעו אויבינו כי נודע לנו ויפר האלים את עצתם ונשב כלנו אל החומה איש אל מלאכתו: (י) ויהי מן היום ההוא חצי נערי עשים במלאכה וחצים מחזיקים והרמחים המגנים והקשתות והשרינים והשרים אחרי כל בית יהודה: (יא) הבונים בחומה והנשאים בסבל עמשים באחת ידו עשה במלאכה ואחת מחזקת השלח: (יב) והבונים איש חרבו אסורים על מתניו ובונים והתקע בשופר אצלי: (יג) ואמר אל החרים ואל הסגנים ואל יתר העם המלאכה הרבה ורחבה ואנחנו נפרדים על החומה רחוקים איש מאחיו: (יד) במקום אשר תשמעו את קול השופר שמה תקבצו אלינו אלינו ילחם לנו: (טו) ואנחנו עשים במלאכה וחצים מחזיקים ברמחים מעלות השחר עד צאת הכוכבים".

והתירויז על הקושיה היא, שבמלחמת מצוה לא חוששין לסכנה, כי זה מהות המלחמה, וכאן בנין חומת העיר הוא נחוץ לשמירת העיר, וזה חלק מענין המלחמה, ולא חוששין לסכנה, כי הסכנה הכי גדולה היא שלא בונים החומה.

וזה סיבת כל מלחמות היהודים כולל החשמונאים, למען המקדש ולמען התורה, אף שנהרגו הרבה במלחמות האלו, וכן מצינו בבר כוזיבא שרבי עקיבא תמך בו כמבואר ברמב"ם (הלכות מלכים פ"ה ה"ג).

בעקבות מאמר חריף שיצא מהגאון הראב"ד ר' משה שטרנבוך שליט"א (כונת להלן) שכל מי שעולה להר הבית נקרא רודף, והוא מתגרה באומות, כתבנו מאמר זה.

נחמיה בונה חומת ירושלים, איך התגרה באומות?

מצאנו שנחמיה בנה חומת ירושלים, על אף שהיה התנגדות גדולה מצד הגוים שסביבותיו, והם איימו מפורש שאם יבנה חומות ירושלים יעשו מלחמה אתו, והיה סכנה גדולה, ונחמיה הוצרך להביא אנשי חיל שישמרו על הבונים, וכן הבונים עצמם החזיקו נשק. ויש לעיין איך בנה את החומה, הרי הוא הרגיו את הגוים, והכניס בסכנה כל כלל ישראל שהיה אז בא"י.

כמ"ש בנחמיה (ג, לג - ח, י): "ויהי כאשר שמע סנבלט כי אנחנו בונים את החומה ויחר לו ויכעס הרבה וילעג על היהודים: ... (ח) ונבנה את החומה ותקשר כל החומה עד חציה ויהי לב לעם לעשות: (ט, טז - י, י) ויהי כאשר שמע סנבלט וטוביה והערבים והעמנים והאשדודים כי עלתה ארוכה לחומת ירושלים כי החלו הפרצים להסתם ויחר להם מאד: (י) ויקשרו כלם יחדו לבוא להלחם בירושלם ולעשות לו תועה: (יא) ונתפלל אל אלהינו ונעמיד משמר עליהם יומם ולילה מפניהם: (יב) ואמר יהודה כשל כח הסבל והעפר הרבה ואנחנו לא נוכל לבנות בחומה: (יג) ויאמרו צרינו לא ידעו ולא יראו עד אשר נבוא אל תוכם והרגנום והשבחנו את המלאכה: (יד) ויהי כאשר באו היהודים הישבים אצלם ויאמרו לנו עשר פעמים מפל

יש כעת מלחמת מצווה, בין מצד כיבוש א"י, ובין מצד ביעור ע"ז

התביעה האיסלמית על הר הבית הוא ללחום נגד אהי ישראל, שהם רוצים להכריז שהקב"ה עזב את עם ישראל ובחר באיסלאם, וזה סותר את כל יסוד הבריאה שהקב"ה בחר בעם ישראל. ע"י במאמר **אנכי ה' אלהיך והכפירה האיסלאמית**, וע"י בחזו"א (פניית ס"ד ס"ק א) שאיסור לא תחנם הוא ענף ממצוות ביעור ע"ז, וזה מחייב ליישב כל א"י, ולא יחנו בא"י עובדי ע"ז. והוסיף (פ"ס ס"ק ג) שגם האיסלאם בכלל זה, שאף שאין זה ע"ז לענין איסור יין נסך בהנאה, אבל זה כפירה, משום שאינם מאמינים שעם ישראל הוא העם הנבחר. וכן מבואר בטור וב"י ובב"ח (ח"מ ס"י רמ"ט, אחרי הסרת הלמור, שכן מלומר במסדורות טור הפנים, ונתקן בעור מסדורת שירת דבורה) ששייך לא תחנם גם בישמעאלים, וממילא ביעור מקומות שהאיסלאם שולט הוא בכלל מצוות ביעור ע"ז.

וא"כ כל זמן שהאיסלאם שולט בהר הבית יש בזה חילול השם נורא, וכל צמצום שליטה שלהם בכל חלק מא"י ובפרט בהר הבית, הוא מסיר חלק מהחילול השם הנורא. וזה ברור, שמה שהעריבים רוצים בהר הבית, זה לא עוד קרקע, אלא רוצים להכריז שהקב"ה הוא לא אהי ישראל, וכל שליטה יהודית יותר במקום הוא הכרזה לכל העולם שהקב"ה הוא אהי ישראל. וא"כ יש כאן מלחמת מצווה על יחוד ה' שהקב"ה הוא אהינו ואנחנו עם מרעיתו.

והנה במלחמה יש שני כוחות, אחד, החיילים שעושים עבודת שטח, **שנית**, ההכרזה שיש צורך במלחמה, וזה לא פחות חשוב מפעילות החיילים. וממילא כל מי שעולה להר הבית מקיים בזה מצוות מלחמת מצווה של כיבוש ארץ ישראל ושל ביעור ע"ז, והוא מכריז לעיני כל עולם, שהקב"ה ברא את העולם והוא המנהיג והוא בחר בעם ישראל.

דעת הגאון הרב משה שטרנבוך: "דין רודף" לחרדים העולים לחר הבית

כעת אנו מביאים דברי הגאון הרב משה שטרנבוך שליט"א שתקף בחריפות את החרדים העולים להר הבית, וטען כי יש להם דין 'רודף' וכי הם עתידים ליתן את הדין מאחר ולדבריו הם מסכנים את חיי תושבי הארץ.

ו"ז (מתוך "מלחמה שבועי דרכי עבודה ה' וענייני הזמן", פרשת דברים תשע"ז): "לצערינו ולבושתינו ישנם בזמנינו אנשים חרדים בלבוש חרדי וכן אנשים מ'המזרחי' שעולים להר הבית, ועוברים על הגבול שגבלו ראשונים לשמור על קדושת הר הבית לבל ייכנס לתוך הר הבית שום יהודי גם אם הוא טהור, וכן נהגו והקפידו על זה ונתקבל כמנהג פשוט שאין היהודים עולים להר הבית, וכבר מבואר ברמב"ם (פ"ג מהלכות ממרים) שאין כח לשום בית דין לבטל מנהג שהנהיגו הקדמונים ופשט בכל ישראל.

ואין ספק שהם עתידים ליתן את הדין גם על שמסכנים את חייהם של תושבי ארץ ישראל, שדבר זה הוא בגדר התגרות בישמעאלים - שרואים בכניסת יהודים להר הבית כפגיעה בדתם, ורבים מהם מוכנים למסור נפשם על דתם ולרצוח בנו רח"ל עבור זה, ומבואר בפוסקים כמה יש להזהר שלא לעורר איבה בין אומות העולם לישראל, שאיבה היא כפיקוח נפש, ודינם כדין רודף, [שהלא מבואר בפוסקים שמוסר דינו כרודף, וכ"ש כאן שמכניסים את יושבי הארץ לסכנת מוות ה"י].

ומאחר שאותם אנשים פועלים לתעד ולפרסם בכל העולם איך אנשים חרדים עולים להר הבית, והדבר מעלה את חמתם של העריבים להתנקם בנו ח"ו, חובת השעה עלינו לעמוד כנגדם ולפרסם בכל מקום שהם פועלים בניגוד גמור לדעתנו, ואנו מוקיעים אותם מחוץ למחנינו ואין להם שייכות אלינו, וחייבים לפרסם כן בכתבי עת ומודעות ועיתונים בארץ ובעולם כולו, למען יידעו כל אומות העולם שקבוצה זו פועלים על דעת עצמם ואין להם שייכות לדת ישראל".

עכ"ל הגאון ר' משה שטרנבוך שליט"א.

מינה זו של התגרות באומות ודין רודף, התגברה גם בעיתון יתד נאמן, אחרי שעלו כאלף ושלש מאות יהודים בתשעה באב תשע"ז. אולם שם הוסיפו גם טענת "כרת", וכן בעיתון המודיע התקף בחומר איסור כרת. וכן הראשלי"צ הרב יצחק יוסף שליט"א התקף את העולים להר הבית, וכן הגאון ר' שלמה משה עמאר שליט"א.

ויש בדברי הגאון ר"מ שטרנבוך שני טענות, אחד שמוסכם מכל חכמי הדור הקודם שאסור לעלות להר הבית, **שנית** התגרות באומות.

הוא לא טען מה שכתוב בעיתונים, שיש חיוב כרת לעולה להר הבית, אלא רק שאסור לעבור על תקנות חכמי הדור שעבר, ועל זה מגיע לו ישר כח.

ועי' בספר אל הר המור (מסדורת ראשונה עמוד סד; מסדורת שניה, א"ב תשע"ג, עמוד מ), שהרב יוסי פלאי שאל את הגאון ר' שלמה זלמן אויערבך זצ"ל שהיה חתום בשנת תשכ"ז על איסור כניסה להר הבית, האם זה מהווה איסור עצמי, או שזה רק אזהרה. והשיב שזה רק אזהרה ולא איסור עצמי].

דעת האוסרים רק מדין הוראת שעה

והנה הרמב"ם עלה להר הבית, ועשה יו"ט לכל הדורות ביום שזכה להתפלל בהר הבית, (עי' מה שכתבנו בענין במלחמה תיקון להקפאת הצנייה - תביעה לבית המקדש, וכן במלחמה תפילת הרמב"ם בבית הגדול והקדוש, ודברי המנהג ילקח).

וא"כ מה שאסרו חכמי הדור לעלות להר הבית, זה רק מדין הוראת שעה שלא ידעו היכן מקום המקדש, או גזירה שמא אחרים יעלו שלא כדין.

אבל כעת כבר נתברר בראיות ברורות שמקום המקדש הוא תחת כיפת הסלע, בין מצד מסורת רצופה; ובין מצד

הנה בענין נתינת שטחים לערבים, היה הגאון שליט"א בעד נתינת שטחים בעקבות סכנת שפיכת דמים מצד הערבים שאסור להרגיז אותם, כמבואר בספרו "בעיות הזמן" (ח"ב, כו"ב ח"א ח"ב הכחמה). וכן כתב שם שלא נוהג היום מצוות כיבוש א"י, משני טעמים, **אחד** משום שנוהג עדיין ג' שבועות ואחד מהם שלא ימרדו באומות העולם ללחום נגדם, וס"ל שזה שייך גם בא"י, וג' שבועות אלו מתקיימים עד ביאת המשיח. **ושנית** מכיון שהממשלה אינה שומרת תורה, אין בו משום מצוות כיבוש א"י. (וכן כתב (ס"ט) שע"י שנותנים חלקים מא"י לגוים לא נתמעט שום דבר מקדושת א"י [ע"י לקמן כל הפירוט לסברות האלו].

וכן ידוע שבעיתון יתד נאמן במשך שנים ע"ג שנים טענו שכל תושבי שטחי יהודה שומרון ורצועת עזה, יש להם דין רודף. עד שהוכרחו ליישב את קרית ספר, ואז צמצמו טענה זו רק על השטחים שמחוץ לגבול קרית ספר וביתר עילית, [עיקר הנפ"מ הוא בגלל שמקום שזה נחוץ לאנ"ש, מחפשים חילוקים להתיר, ע"ע בויכוח עם ח"כ משה גפני בנושא חורבן יישובים]. וא"כ בעצם לדעתם כל תושבי השטחים מסכנים הציבור, וא"כ צריך להוקיע כל תושבי השטחים.

ויותר מזה, הנה טענה זו היה גם בעצם הקמת המדינה, והגאון ר' משה שטרנבוך הביא (תשובות והנהגות, כרך 3, סי' קמ) דברי הגרי"ז מבריסק, שאסור להקים מדינה אפילו אילו שומרי תורה ומצוות היו מקימים אותה, משום שזה מביא לידי סכנה, ע"י דבריו במאמר **"שיטת הגרי"ז הלי והחולקים בענין המדינה"**, ומכל מה שנאמר שם נראה שהוא סובר כדעת הגרי"ז. וא"כ כל הטענה כאן הוא לא רק על עליה להר הבית, אלא על כל יושבי ארץ ישראל. והרי כל הזמן ממלחמת השחרור עד מלחמת ששת הימים לחמו הערבים נגדינו, אף ששום יהודי לא עלה להר הבית, וגם לפני מלחמת ששת הימים (שנת תשכ"ז) רצו כל הערבים להשמיד אותנו בעקבות שיש כאן מדינה יהודית, וא"כ אם יש להוקיע כל מי שמסכן את היהודים ע"י שמרגיז את הערבים - צריך להוקיע את כל תושבי ארץ ישראל, וכולם יצאו לחו"ל, ואז לא יהרגו שום יהודי בא"י.

ובח"ו יש גם סכנה, כי שם ירצו להשמיד כל היהודים כמו שעשה הצורר ימ"ש. והסיבה לכך כי עצם הדבר להיות יהודי זה מסוכן, כמ"ש במדרש רבה (פרשת מטות פרשה כז סי' 3) "אמר משה: רבון העולמים, אם היינו ערלים או עובדי עבודת כוכבים או כופרי מצות לא היו שונאין אותנו, ואינן רודפין אחרינו אלא בשביל תורה ומצות שנתת לנו".

וממילא מכיון שבין כך יש סכנה שיהרגו יהודים, צריך לחזק את העליה להר הבית שזה מחזק את הארץ.

וחוץ מזה יש מצוה מיוחדת לכבוש את הר הבית, ע"י במאמר **מצוות כיבוש הר הבית**, והעליה מחזקת את הכיבוש. וכן ביעור ע"ז של האיסלאם, מכיון שכעת הכיבוש מרופה בידינו וע"י עליה יהודית מתחזק איכות הכיבוש

בירור הטופוגרפיה של ההר, שע"פ מסכת מידות ההיכל היה הכי גבוה, ונמוך מזה העזרה, ונמוך מזה עזרת נשים, וזה מתאים אך ורק כפי המסורת שתחת כיפת הסלע הוא מקום המקדש (ע"י בספר **תלמוד ציט**, מאת הרב זלמן קורן, נמלא בחומר הכחמה). וא"כ אין עוד מקום לחשוש חשש זה. (וע"י צ"ח במאמר **רלוות על מקום הכיול וקודש הקדשים**, וכן ציור תרבות בספר **המסורת על מקום המקדש**, של הרב יוסי פלאי והרב נועם שפירא).

וכן אם יגיע הזמן שיש אפשרות להקריב קרבנות, וכי יש לחשוש לאיסור הרבנים לעלות על הר הבית, וכן אם יש אפשרות לבנות את בית המקדש. (ע"י במאמר **זכריה הנביא - ציט המקדש יבנה צידי אדם**). [ואומנם דעת הרבה רבנים שכל זה שייך רק למשיח. אולם כבר ביארנו מהרבה מקורות ששייך הקרבת קרבנות בלי משיח, וכן בנין בית המקדש. שהרי בסדר התפילה בית המקדש לפני "את צמח דוד". וכן הוא בירושלמי (מעשר שני, פ"ב, הל' ג). וע"י בשו"ת חת"ס (יו"ד סי' רלו), וחזו"א (א"ח ע"ב סי' 3 ס"ק ז)].

טענות נגד העליה, ושוברים בצידם

הטענה שאחרים יעלו שלא כדין, לא שייך במקום שצריך להחזיק המקום, ע"י בתוס' שבועות (דף ע"ב ע"א ד"ה עולי גולה). וכן ע"י ט"ז ופר"ח (סי' תקפה) שבמקום עקירת מצווה לא חוששין שיבוא לידי מכשול.

ומי שטוען שחייב כרת בעליה להר הבית - הרי זה נגד משנה מפורשת בכלים (פ"א מ"ב), שכרת הוא רק בעזרה ולא בהר הבית, ורק טמא בטומאה היוצאת מגופו אסור לעלות להר הבית. וכן הוא בג' מקומות בגמרא (פסחים דף 50 ע"א; חיר דף מה ע"א; סוטה דף כ ע"ב).

וכן מצד חשש זיבה אין לחשוש, שזה לא שכיח, כמבואר בטהרות (פ"ז מ"ו) ונדה (דף יג ע"ב) בענין שוטה, וסוף נזיר שספק זב טהור.

וכן אין לחשוש שאולי בשוגג יכנסו למקום העזרה, שהרי מקום העזרה הוא על הרמה שהוא כשלשה מטר יותר גבוה מהר הבית, וניכר היטב. [וע"ע במאמר **עליונים למטה ותחתונים למעלה**, כל הטענות נגד העליה, והפירוט].

טענת "רודף" בעלייה להר הבית ובארץ ישראל

אולם כאן טען הגאון ר' משה שטרנבוך שליט"א טענה אחרת, שזה דין של רודף, משום שהגוים מתרגזים על זה, משום שזה פוגע באמונה האיסלמית שלהם.

הנה זה גופא סיבה **שכן** לעלות, משום שבאמת אנו צריכים לבער הכפירה של האיסלאם. ובשלמא בימים הקדמונים שלא היה שום אפשרות של שלטון יהודי, לא היה שייך לדבר על מלחמת מצווה, אבל כעת נשתנו העיתים, ואף אם עדיין אין אפשרות לכבוש לגמרי, אבל כל מה שניתן לעשות לחזק שילטון יהודי שם הוא בכלל מלחמת מצווה.

נִתְּתִי לָהֶם". ופִּירֵשׁ רִשְׁיִי: "לִכְן לֹא תִבְיֹאוּ - בַּשְּׁבֻעָה, כְּמוֹ (שְׁמוֹנִיָּה, ג, יד) 'לִכְן נִשְׁפָּעֲתִי לְבֵית עֲלִי, נִשְׁבַּע בְּקִיצָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִרְבוּ בַתְּפִלָּה עַל כֵּךְ".

הַנָּה מִשֶּׁה רִבִּינוּ חֲשַׁב, שִׁמְכִיּוֹן שִׁכְבֵּר נִכְנָס וַעֲשֵׂה מִלְחָמָה וְכַבֵּשׁ אֶרֶץ סִיחֹון וְעוֹג נִתְּבַטְּלָה הַשְּׁבֻעָה, וּבִיאוֹר הָעֵנִין, שֶׁאֶרֶץ סִיחֹון וְעוֹג הוּא אִמְנָם גַּם קֶצֶת אִיִּי אוֹלָם לֹא בִּדְרָגָה שֶׁל אִיִּי הַמַּעֲרָבִי, וְחֲשַׁב מִשֶּׁה רִבִּינוּ, שְׁכוּנַת הַשְּׁבֻעָה שֶׁלֹּא יִכְנָס לֹאִיִּי הוּא גַּם עַל הַחֶלֶק הַזֶּה, וּמִכִּיּוֹן שֶׁרָאָה שֶׁהַקְּבִ"ה עֹזֵר לוֹ לִכְבוֹשׁ הַחֶלֶק הַזֶּה - נִתְּבַטְּלָה הַשְּׁבֻעָה לְגַמְרִי גַּם עַל הַחֶלֶק הַמַּעֲרָבִי. אוֹלָם הַקְּבִ"ה אָמַר לוֹ שֶׁעַל הַחֶלֶק הַמַּעֲרָבִי לֹא נִתְּבַטְּלָה וְעֵדִיין קִיִּים, וְאִין לוֹ רְשׁוֹת לַהֲתַפְּלֵל עַל זֶה, וְהוּא לֹא יִכְנָס.

דְּבָרֵי רִשְׁיִי כֹאן מִבּוֹאֲרִים יוֹתֵר בִּסְפָרִי (פִּרְשֵׁת פִּנְחָס פִּסְקָה קֶלֶד): "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה עֲלֵה אֶל הָרֵי הָעֵבְרִים הַזֶּה הָרֵי נָבוֹ, זֶה נַחֲלַת בְּנֵי רָאוּבֵן וּבְנֵי גָד, בַּשְּׁעָה שֶׁנִּכְנָס מֹשֶׁה לְנַחֲלַת בְּנֵי רָאוּבֵן וּבְנֵי גָד שָׁמַח וְאָמַר דּוּמָה אֲנִי שֶׁהִתִּיר לִי נִדְרִי, הַתְּחִיל שׁוֹפֵךְ תַּחֲנוּנִים לִפְנֵי הַמָּקוֹם. מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה לְמֶלֶךְ בֶּשֶׁר וְדָם שֶׁגָּזַר עַל בְּנֵי שֶׁלֹּא יִכְנָס לַפֶּתַח פְּלִטְרִין שְׁלוֹ, נִכְנָס לַשַּׁעַר וְהוּא אַחֲרָיו, לַחֲצֵר וְהוּא אַחֲרָיו, לְטָרִיקְלִין וְהוּא אַחֲרָיו, כִּיּוֹן שֶׁבָּא לִיכְנָס לְקִיטוֹן אָמַר לוֹ בְּנֵי מִיכָן וְאֵילֶךְ אֵתָּה אֲסוּר. כֵּךְ בַּשְּׁעָה שֶׁנִּכְנָס מֹשֶׁה לְנַחֲלַת בְּנֵי גָד וּבְנֵי רָאוּבֵן שָׁמַח וְאָמַר דּוּמָה אֲנִי שֶׁהִתִּיר לִי נִדְרִי, הַתְּחִיל שׁוֹפֵךְ תַּחֲנוּנִים לִפְנֵי הַמָּקוֹם". ע"כ.

מִכָּל זֶה רֹאִים, שֶׁאִילוֹ הָיָה מִשֶּׁה רִבִּינוּ מְצַלִּיחַ לִכְבוֹשׁ חֶלֶק מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַמַּעֲרָבִי, בּוֹדָאִי זֶה הָיָה רֹאִיָּה שֶׁנִּתְּבַטְּלָה הַשְּׁבֻעָה, שֶׁהָרִי רַק בְּגִלָּל שִׁכְבָּשׁ רַק חֶלֶק הַמְּזוּרָחִי שֶׁאִינוּ עֵיקָר אִיִּי, אָמַר לוֹ הַקְּבִ"ה שֶׁנִּשְׁאָר הַשְּׁבֻעָה.

וְאִ"כ הַיּוֹם שֶׁזִּכְּנוּ שֶׁהַקְּבִ"ה עֹזֵר לִכְבוֹשׁ אֶת עֵיקָר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּמִלְחַמַת הַשְּׁחָרֹר, וְכִיִּשׁ בְּמִלְחַמַת שֶׁשֶּׁת הַיָּמִים שֶׁהָיוּ שֶׁם נִסִּים גְּדוֹלִים, וְאֶחָד מֵהֶם שֶׁבְּכָלֵל לֹא רָצוּ לִכְבוֹשׁ אֶת יְרוּשָׁלַיִם הַמְּזוּרָחִי שֶׁהוּא מָקוֹם הַמִּקְדָּשׁ, וְהַקְּבִ"ה גִּלְּגַל שֶׁלֹּא בִּרְצוֹנָם שִׁיכְבְּשׁוּ זֶה, זֶה בּוֹדָאִי רֹאִיָּה גְּדוֹלָה שֶׁכָּל הַשְּׁבֻעוֹת הָאֵלּוּ כָּבֵר נִתְּבַטְּלוּ (וְע"פ זֶה מִלְּחָמָה שֶׁשֶּׁת הַיָּמִים).

וְיוֹתֵר מִזֶּה, הָרִי הַשְּׁבֻעָה שֶׁל הַקְּבִ"ה שֶׁמִּשֶּׁה רִבִּינוּ לֹא יִכְנָס, הָיָה בְּלִי הַגְּבֻלָּה זָמָן, וּבְכָל זֹאת הָיָה הוּא אִמְנָא שֶׁנִּתְּבַטְּלָה בְּעַקְבוֹת הַכִּיבוֹשׁ. וְאִ"כ כִּיִּשׁ הַגִּ' שְׁבֻעוֹת שֶׁמִּלְחָמָה נִתְּנוּ רַק בְּאוֹפֵן זָמָנִי "עַד שֶׁתַּחֲפֹץ", הֵיִינוּ כְּשִׁישׁ גִּילּוֹי שֶׁהַקְּבִ"ה רּוֹצֵה שִׁיכְבְּשׁוּ אֶת אִיִּי אֲזַי נִגְמְרוּ הַשְּׁבֻעוֹת, וְאִ"כ מִכִּיּוֹן שֶׁכָּבֵר הַקְּבִ"ה עֹזֵר בְּנִסִּים גְּדוֹלִים לִכְבוֹשׁ אִיִּי כּוֹלֵל יְרוּשָׁלַיִם וּמִקְדָּשׁ, זֶה כָּבֵר רֹאִיָּה מוֹחֲלָטֶת שֶׁל בִּיטוּל שְׁבֻעוֹת. [ע"פ קְרִינָא דְאַגְרָתָא (ח"א ס"ו י"ב) שֶׁאֲחֵר הַכִּיבוֹשׁ נִתְּבַטְּלוּ הַשְּׁבֻעוֹת].

וּמִמִּילָא כָּל הַטַּעֲנָה שֶׁל הַגָּאוֹן ר"מ שְׁטֵרנְבוּךְ שֶׁשִּׁיךְ הַיּוֹם גִּ' שְׁבֻעוֹת, מוֹפְרַכַת בְּכָל מִכָּל כָּל, וְכַדִּי לְדַחוֹת טַעֲנָה זֶה הוּא צָרִיךְ לִלְכַּת בְּעַקְבוֹת אֵלּוּ שֶׁאִמְרִים שֶׁכָּל הַכִּיבוֹשׁ הוּא מַעֲשֵׂה שְׁטָן אוֹ שְׁכוּחָם וְעוֹצֵם יָדָם שֶׁל הַצִּיּוֹנִים עֲשֵׂה לָהֶם

שֵׁם, וְיֵשׁ בִּזָּה מִלְחַמַת מְצוּוֹה שֶׁל בִּיעוּר ע"ז. וְזֶה מִבְּעֵר לִכְ שִׁישׁ מְצוּוֹה גְּדוֹלָה לַהֲתַפְּלֵל עַל הָרֵי הַבַּיִת. וְכֵן מְצוּוֹת מוֹרָא מִקְדָּשׁ, שֶׁזֶה שִׁיךְ לְקִיִּים רַק מִי שֶׁעוֹלָה שֵׁם וּמִקִּיִּים הַמְצוּוֹת כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ, שֶׁנִּזְהָר מִלְּלַכַת בְּמָקוֹם שֶׁאֲסוּר לִלְכַת וּבְלִי נַעֲלִי עוֹר וּלְלַכַת לְמָקוֹה כְּשֶׁרָה מִקְדָּשׁ.

אוֹלָם כְּמוֹכֵן, לְדַעַת הָרַב מִשֶּׁה שְׁטֵרנְבוּךְ שֶׁלִּיט"א לֹא נוֹהַג כָּלֵל מְצוּוֹת כִּיבוֹשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכֵן לֹא כִיבוֹשׁ הָרֵי הַבַּיִת, עַד שִׁיבּוֹא מִשִּׁיחַ, מִמִּילָא לְשִׁיטְתִּיהָ לֹא שִׁיךְ כָּל זֶה.

בִּיטוּל ג' שְׁבֻעוֹת

בְּגַמ' (כְּתוּבָה דף ק"א ע"א) אֵיתָא ג' שְׁבֻעוֹת, וְשִׁנִּים מֵהֶם שֶׁלֹּא יַעֲלוּ כְּחוּמָה, וְלֹא יִמְרְדּוּ בְּאוֹמוֹת הָעוֹלָם. וְעִי בְּמֵאמַר **בִּיטוּל ג' שְׁבֻעוֹת**, הָרַבָּה סִיבוֹת שֶׁהֵם הַתְּבַטְּלוּ כָּבֵר. וְאִינוּ מִבִּיִּאִים כֹּאן בְּקִיצוֹר מֵהַ שֶׁנִּכְתַּב שֵׁם, וְאִחִ"כ אִינוּ מִבִּיִּאִים רֹאִיָּה נּוֹסֶפֶת.

[א] **מִכְּתַב הָאוֹר שִׁמַּח** שֶׁאַחֲרֵי הַצְּהָרַת בִּלְפּוֹר, וְכֵן בְּעַקְבוֹת זֶה וְעִידַת סֵן רִימּוֹ (בִּשְׁנַת תר"פ), שֶׁאוֹמוֹת הָעוֹלָם הַחֲלִיטוּ לְהַקִּים בֵּית לַיהוּדִים - סֵר פֶּחַד הַשְּׁבֻעוֹת.

[ב] הַצְּהָרַת אוֹמוֹת הָעוֹלָם בִּיזוֹ כִּסְלוֹ תש"ח (כֵּס וּזְבִּינָא 1947) בַּהֲסַכְמָה עַל הַקְּמַת הַמְּדִינָה, וְזֶה בְּכָלֵל פְּקִידָה שֶׁמִּבְטֵלָה הַג' שְׁבֻעוֹת.

[ג] נִתְּיֵנָה פִּירוֹת רַבִּים בִּאִיִּי, כְּמִבּוֹאֵר בִּסְנֵהדְרִין (דף נ"א ע"א) שֶׁזֶה סִימָן לְקַץ מְגוּלָה, וְכַעַת נִתְּגַבֵּר צְמִיחַת פִּירוֹת בִּאִיִּי בְּצוּרָה גְּדוֹלָה מְאוּד. כַּעַת נִתְּפָרֵס (גִּלְיוֹן צִית נֶאֱמָן) שֶׁהַתְּמָרִים מְגִיחוֹל שֶׁהוּבָאוּ מִבְּבֵל, נוֹתֵנִים בִּאִיִּי עֶשֶׂר פַּעֲמִים פִּירוֹת מִמֶּה שֶׁנִּתְּנוּ בְּבָבֶל, וְכֵן הֵיִין בִּאִיִּי הַכִּי מְשׁוּבָח מִכָּל הָעוֹלָם.

[ד] מִלְחַמַת הַשְּׁחָרֹר וּמִלְחַמַת שֶׁשֶּׁת הַיָּמִים, שֶׁהַקְּבִ"ה נִתַּן בְּנִסִּים גְּדוֹלִים אֶת אִיִּי, זֶה פְּקִידָה [בִּפְרָט זֶה נֶאֱרִיךְ אִיִּי עוֹד].

[ה] בִּאִיִּי לֹא שִׁיךְ כָּלֵל גִּ' שְׁבֻעוֹת. שֶׁרַק לַעֲלוֹת מִחוּ"ל לִאִיִּי יֵשׁ בִּזָּה שְׁבֻעָה שֶׁלֹּא יַעֲלוּ כְּחוּמָה. וְכֵן שֶׁלֹּא יִמְרְדּוּ בְּאוֹמוֹת זֶה שִׁיךְ רַק תַּחַת שְׁלִטוֹן גּוֹי, וְלֹא שִׁיךְ כַּעַת בִּאִיִּי.

[ו] כְּשֶׁהֲגוּיִם עוֹבְרִים עַל הַשְּׁבֻעָה שֶׁלֹּא יִשְׁעַבְדּוּ אֶת יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִדָּאִי, גַּם יִשְׂרָאֵל לֹא מְצוּוֹים עַל הַשְּׁבֻעָה.

רֹאִיָּה נּוֹסֶפֶת מִתְּפִלַּת מֹשֶׁה רִבִּינוּ בִּפְרִשְׁתָּהּ

וְאֵתְחַנֵּן

"וְאֵתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר" (דְּבָרִים, ג, כג). וּפִירֵשׁ רִשְׁיִי: "בְּעֵת הַהִיא - לְאַחֵר שִׁכְבְּשֵׁתִי אֶרֶץ סִיחֹון וְעוֹג דְּמִיתִי שֶׁמָּא הוֹתֵר הַנִּדְר".

הַנִּדְר שֶׁהוֹזְכַר כֹּאן הוּא הַשְּׁבֻעָה שֶׁל הַקְּבִ"ה שֶׁמִּשֶּׁה רִבִּינוּ לֹא יִכְנָס לֹאִיִּי וְלֹא יִתְּפַלֵּל עַל זֶה, ע"י בְּמִדְבַר (כ, יב) "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן יֵצֵן לֹא הָאֲמִנָתָם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִכְן לֹא תִבְיֹאוּ אֶת הַקֶּהֱל הַזֶּה אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר

אלהים אחרים? אלא לומר לך: כל הדר בחו"ל - כאילו עובד עבודת כוכבים". ע"כ.

ויש להקשות, מה התלונן דוד המלך שכופין אותו ללכת לחו"ל, הרי הוא הלך רק לעיר "גת" שזה א"י. אלא הכוונה מכיון שבאותו תקופה היתה גת ביד מלך פלשתים, זה נחשב מבחינה מסוימת לחו"ל אף שזה לא לגמרי חו"ל, וגם זה נחשב מבחינה מסוימת כאילו עובד ע"ז, וא"כ כל מה שמוסרים חלקי א"י לגוים, מקבל חלק זה בבחינה מסוימת דין חו"ל.

מי כאן הרודף?

כניעה לטרור מביא לידי סכנה נוראה

כל ויתור על א"י, ראינו שהביא רק שפיכות דמים, כל הסכם אוסלו הארור הביא הרבה שפיכת דמים, וכן גירוש גוש קטיף הביא כבר כשלושה מלחמות בעזה, כי זה כניעה, והגוים מקבלים בזה גיבוי ואומץ ומתחזק אצלם גם כח האיסלאם. וכן בשבוע האחרון כשראש הממשלה הסיר הבדיקות לערבים מהר הבית, הכריזו הערבים שזה ניצחון גדול לאיסלאם, וא"כ אם ח"ו יפסיקו לעלות להר הבית, הערבים מחשיבים זה לניצחון ויוסיפו ח"ו להרבות פיגועים וכמו שכבר הזכרנו, וזה בגדר מוסר הר הבית לערבים, ומעלה כוחם של הכפירה האיסלאמית (עי' במאמר **עליה לזכר הבית** פגוע, זה סיבה למצב, או לחסות המוסק), ומוסר הוא בגדר רודף כמבואר בחז"ל.

וכן במערכת הביטחון אמרו כמה פעמים שרק העליה של יהודים להר הבית נותן אפשרות לשמור על המקום (עי' בנספח). וכן כבר היה פעם שראש הממשלה רבין רצה לתת לגמרי את הר הבית לערבים, ורק בגלל מסירות נפש של היהודים שעולים להר הבית הבין שהבעלות על הר הבית חשוב מאוד ליהודים ונמנע מזה.

וכן מבואר בגמרא (פסוקים דף טז ע"א) כשתלמידי חכמים נותנים ערך עליון למקום שסמוך לירושלים, זה נותן חשיבות גם לעמי הארץ שימסרו נפש על המקום הזה, ולא יתנו שהגוים יכבשו את ירושלים, וזה שייך כ"ש למקום המקדש עצמו.

וא"כ מי שטוען שיש כאן ענין של רודף, ומשיא את הויכוח מחוץ לביאור ההלכה, להאשים העולים לרודפים, אולי מקודם יחשוב לעצמו, שאולי מה שאמר לאחרים שיעזבו את הר הבית, נותן לו הדין שאמר לאחרים.

וחז"ל מזה, עצם ההשמצה בצורה חריפה על העולים, ולכתוב עליהם שהם בכלל רודפים וצריך להוקיע אותם מן הציבור, זה בבחינה מסוימת בכלל רודף מוסרי שנכנס לחייהם. [בזה אין אנו מאשימים שאר הרבנים, שרק כתבו שזה אסור, ולא מאשימים האחרים בדין רודף]. (וע"ט

במאמר **האם צלחת אסור לעלות לזכר הבית**).

את החיל הזה, וזה לא פחות חמור ממי שאומר (דברים, ח, יח) "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה", ולא מתייחס כלל לשבועה שהקב"ה נשבע לאבותינו לתת לנו את הארץ, שיוצא מהמשך הפסוק שם.

[אז"ל] כמובן שזה בבחינת תינוק שנשבה ולא נחשב כמזיד, משום שכך למד מרבו, היינו הגרי"ז זצ"ל שכתב שרק משיח יכול לכבוש את א"י (עי' לקמן בנספח), וכן היה דעת כמה מתלמידי הגרי"ז כמו הרב שך זצ"ל, עי' במאמר **בזאת תדעו כי א"י בקרבכם**. וזה בערך שיטת סטמר ומונקטש. (עי' חזו"א (א"ש"ס" ק"ה ס"ק ו) בענין תינוק שנשבה שהרחיב הרבה הכלל הזה)).

כיבוש ארץ ישראל ע"י רשעים

וכן הטענה של הגאון ר"מ שטרנבוך שכיבוש א"י שייך רק ע"י שומרי תורה ומצוות, כבר הבאנו בהרבה מאמרים שכיבוש א"י שייך גם בחוטאים ומחטיאי הרבים, [אצי"ל שזה לא מתיר להימשך ח"ו אחרי מעשיהם הרעים].

כמ"ש בירבעם בן יואש (מלכים"ב, יד, כג - כו) "בשנת חמש עשרה שנה לאמצינהו בן יואש מלך יהודה מלך ירבעם בן יואש מלך ישראל בשמרון ארבעים ואחת שנה: (כד) ויעש הרע בעיני ה' לא סר מקל חטאות ירבעם בן נבט אשר החטיא את ישראל: (כה) הוא השיב את גבול ישראל מלבוא חמת עד ים הערב כדבר ה' אלהי ישראל אשר דבר ביד עבדו יונה בן אמתי הנביא אשר מגת החפר: (כו) כי ראה ה' את עני ישראל מרה מאד ואפס עצור ואפס עוזב ואין עזר לישראל".

וכן מבואר ביחזקאל (פרק עז מפסוק גג ואילך) שכשעם ישראל לא ראוים, בגאולת בעתה, הקב"ה יעזור לכבוש את א"י ע"י אנשים המכונים אנשי סדום, (עי' במאמר **מכות המדינה ע"פ צוואת יחזקאל**, וע"ט יחזקאל סוף פ"ב וסוף פ"ג, וישעיה נט).

וכ"ש שאסור להחריב עיר הסמוכה לספר, אפילו רובם עובדי ע"ז, כמבואר בסנהדרין (דף טו ע"ב) "אין עושים עיר הנדחת סמוך לספר שלא יבוא גוים ויחריבו את א"י".

התמעטות קדושת ארץ ישראל בשליטת גוים

וכן הטענה של הגאון ר"מ שטרנבוך, שלא מתמעט קדושת ארץ ישראל ע"י שנותנים לגוים, מפורש בגמרא (כתובות דף קי ע"ב) לא כך: "ת"ר: לעולם ידור אדם בארץ ישראל אפי' בעיר שרובה עובדי כוכבים, ואל ידור בחו"ל ואפילו בעיר שרובה ישראל. שכל הדר בארץ ישראל - דומה כמי שיש לו אלה, וכל הדר בחו"ל - דומה כמי שאין לו אלה, שנא' (ויקרא, כה, לח) 'ליתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים', וכל שאינו דר בארץ אין לו אלה? אלא לומר לך: כל הדר בחו"ל - כאילו עובד עבודת כוכבים; וכן בדוד הוא אומר (שמואל"א, כו, יט) 'כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבד אלהים אחרים', וכי מי אמר לו לדוד לך עבד

וכן כשיהא אפשרות להקים בית המקדש, ויתבררו ההלכות לזה, יקים. אבל מי שתולה הכל במשיח, יתנגד לכל אלו הדברים. [נוע"י במאמר [לא תנסו את ה', ובגאולה](#), שיש לאו של "לא תנסו את ה'" למי שעושה תנאי שצריך משיח בשביל לקיים מצוות].

מסקנא

אותו טענה שנחמיה לא חשש מצד התגרות באומות לבנות חומת ירושלים, שייך גם לעולים לחר הבית. ומי שחושב שכל תהליכי הגאולה יעשה משיח, יתנגד גם לכל מי שעושה פעילות שמקרב הגאולה דרך הטבע. ויש חשש שיהפוך הרודף לנרדף והנרדף לרודף, ע"י בזה באמונה ובטחון להחזו"א (פ"ג סט"ז).

ובן יש נפ"מ לקרבנות ובנין בית המקדש, כשיתבררו כל ההלכות, אם יתאחר ביאת המשיח, והיא אפשרות לקיים, יתקיים דוקא ע"י אלו שלא סומכים שמשיח יעשה, ולא ע"י אלו שחושבים שאמונת המשיח פוטר אותם מכל מצוות אלו.

הויכוח להקמת המדינה עבר לויכוח להחזרת שטחים, וכעת על עליה לחר הבית, ומה שיותר קדוש יש יותר מתנגדים.

כ"ז מי שעולה לחר הבית אחרי מקוה, בלי נעלי עור במקום שמותר ללכת ומתפלל אפילו בלבו, מקיים מצוות תפלה בהר הבית, ומצוות ומקדשי תיראו, ומצוות ביעור ע"ז, ומכריז שהקב"ה יחיד בעולם וא"י ישראל ובחר בעם ישראל.

המתנגדים לא הולכים עם תכלת, ויתנגדו גם בהמשך

ויש לדעת, שכל אלו הרבנים, גם לא הולכים עם התכלת שנתחדש בדורנו [והוא ארגמן קהה קוצים, מורקס, פורפורה], כולל הגאון ר' משה שטרנבוך שמתנגד לחידוש תכלת (ע"י תשובות והנהגות (ח"ד, סי' ה) בשם הגרי"ז שצריך מסורת ואין לנו, ולא מהני ראיות, ורק משיח יכול, וזה כנגד הרי"ף והרא"ש שהביאו דיני תכלת, וכן כתב שאנו בדור הסתר פנים ולא שייך שיתגלה התכלת, וד"ל). ועיקר הסיבה משום שלא רוצים דברים חדשים, וזה יכול להיות בשני אופנים, **אחד** שאומרים מפורש שלא רוצים דברים חדשים ורק משיח יכול לחדש, **שנית** שמחפשים דברים רחוקים כאילו זה פוטר ממצוות תכלת, (ע"י במאמר [אליכו כנציה ומשיח, בגאולה תבוא היום אם בקולו תשמעו](#), ומאמר [למה גדולי ישראל לא לובשים תכלת](#)). וממילא גם לעליה לחר הבית עושים מה שפסקו בדורות הקודמים, ולא רואים שנתחדש המצב, שכעת ששייך גם ענין של כיבוש, וכן נתברר במוחלט מקום המקדש, וכן שאנו קרובים יותר להקרבת קרבנות, נתחדש המצב, וממילא מי שמוכן לקיים גם חלקי התורה שנתחדש אפשרות קיומו, מוכן לבדוק המצב כדי לעלות על הר הבית.

הויכוח הזה לא נגמר בעליה לחר הבית, אלא לכל המשך תהליכי הגאולה, שמי שמוכן לקיים מה שאפשר לקיים עכשיו ולא עושה תנאי שמשיח יעשה, כשיגיע האפשרות להקריב קרבנות ויתבררו ההלכות לזה, יקריב,

ניתן להשיג את הגליונות גם באתר 'בריתי יצחק'
וכן בדואר אלקטרוני TALMIDIM2@GMAIL.COM

נכתב בעזהי"ת ע"י מוריני הרב שליט"א
ט"ז מנחם אב תשע"ז

יהודים לחר הבית. "ראש השב"כ וראש המחלקה היהודית אמרו לי שאם לא יעלו יהודים לחר, אנו נאבד את האחיזה בהר הבית", סיפר הרב מדן, "בעבר נקראתי לראש השב"כ והוא נתן לי על הראש שאם לא נעלה לחר לא נוכל לעמוד ולהיאחז בהר הבית. לפני חודשיים אמר לי ראש המחלקה היהודית שהוא מתגבר את הכוחות בהר והוא לא מבין למה יהודים לא עולים. אם בכירים מהשב"כ אומרים זאת אז מי אני שאתווכח? ערבים עושים את צרכיהם על ההר ומשחקים כדור-רגל, זהו חוסר מודעות של מנהיגי המדינה".

נספח: השב"כ בעד עליית יהודים לחר הבית

בכנס בנושא הר הבית וזכויות היהודים לעלות למקום, חשף הרב יעקב מדן שיחה שקיים עם ראש השב"כ וראש המחלקה היהודית, בה הם טענו כי "אם לא יעלו יהודים לחר, נאבד את האחיזה בהר הבית"

יונתן אוריק, כיפה, י"ט תמוז תשע"ג

במרכז מורשת בגין התקיים אמש (ד') יום עיון בנושא הר הבית וזכות היהודים לעלות לחר. באירוע השתתפו הרב דוד סתיו, הרב יובל שרלו, הרב יעקב מדן ופעילים מרכזיים למען העלייה. הרב מדן חשף אמש, בדבריו בכנס, כי השב"כ עצמו בעד עליית

נספח: שיטת הגרי"ז בהתנגדות למדינה, בין בהתחלה ובין בהמשך

דעת הגרי"ז שהובאה כאן, מתוך הספר "עובדות והנהגות לבית בריסק" (ח"ד, נמל"א בלז'ר הכתמים).

הערה על הדברים הנ"ל: בסידור כתוב להיפך, שקיבוץ גלויות הוא לפני "השיבה שופטנו", ולפני ביעור הרשעים, ולפני בית המקדש, ובית המקדש הוא לפני משיח, עיי' מגילה (י"ט"ג, י"ח ע"ה). [בלי מדינה לא היה שייך קיבוץ גלויות בגדול, שהרי האנגלים שלחו את ספינות המעפילים למיתה, ואחר הקמת המדינה נעשה חוק השבות, שכל יהודי יכול לבוא לא"י]. והשראת השכינה בא עיי' מעשינו ולא מעצמו, וכן נאמר ברש"י (שמות, ל"ט, י"ג) "וַיִּכְרֹךְ אֹתָם מֹשֶׁה – אָמַר לָהֶם יְהִי רָצוֹן שְׁתִּשְׂרָה שְׁכִינָה בְּמַעֲשֵׂה יָדֵיכֶם".

האיסור בעצם הקמתה

שמעתי מחתנו של בעל המעשה שליט"א:

בזמן הקמת המדינה שאלו את מרן הגרי"ז זצ"ל, האם להדגיש את העובדה שבראשות המדינה עומדים כופרים שכל מטרותם עקירת הדת, או להתייחס בעיקר אל האיסור החמור שבעצם הקמת מדינה לישראל, לפני ביאת המשיח, וישיבת הסנהדרין בלשכת הגזית. ושלחו גאון אחד שליט"א ממקורביו של רבינו הגרי"ז לשאול את חוות דעתו הרמה בנידון זה.

ואמר לו רבינו, שצריך להדגיש בעיקר את האיסור שבעצם הקמת מדינה, שכל יחשוב מאן דהוא שאם תתנהג המדינה עפ"י שולחן ערוך יש היתר להקימה.

★ ★ ★

וכן שמעתי בשם הגאון רבי רפאל שפירא זצ"ל (מחיפה) שאמר מרן הגרי"ז זצ"ל להרה"צ רבי עמרם בלויא זצ"ל, "יש להדגיש שאין חסרונה של המדינה רק בגלל החילול שבת, והעבירות במעשה שהם עושים, כי אפילו אם אתה תהיה ראש הממשלה, אסור להקים את המדינה..."

אם תעירו, מה תעירו

אמר הגאון הגדול רבי מאיר הלוי סאלאווייצקי שליט"א, בן מרן הגרי"ז זצ"ל כדלהלן:

מרן הגרי"ז זצ"ל דייק בשיר השירים בפסוקים המזהירים על ג' השבועות שהשביע הקב"ה את ישראל, דבפסוק אחד [ב' ז'] כתוב לשון "אם תעירו", ובפסוק אחר [ח' ד'] כתוב "מה תעירו".

והסביר דקאי על שני מצבים בזמן הגלות, דשלמה המלך ע"ה צפה ברוח קדשו שיגיע מצב שאנשים מזרע ישראל ירצו לדחוק את הקץ, וייסדו ממשלה בזרוע בשר, קודם ביאת המשיח, ועל כן בתחילה הזהיר שאסור לעשות כן, ואמר בלשון "אם תעירו".

ועל המצב שאחרי הקמת המדינה, שדחיקת הקץ וההתגרות באומות יהפכו כבר למציאות, אמר בלשון "מה תעירו", דהיינו לאחר שראיתם שלא הועיל לכם דבר, מדוע אתם ממשיכים בדרככם הרעה להתגרות באומות, ולשפוך דם ישראל כצבאות וכאיילות השדה.

הלא זה כתוב בסידור

פעם שאל אחד את מרן הגרי"ז זצ"ל, "היכן כתוב בגמרא או בשולחן ערוך שרעיון הציונות פסול הוא!..."

אמר לו מרן הגרי"ז זצ"ל: "גמרא? ... שולחן ערוך?!"... תביא סידור ואראה לך היכן זה כתוב!... והראה לו בתפילת שמונה עשרה את התיבות "ותחזינה עינינו בשובך לציון"... והיינו כשהשי"ת יחזור ויתגלה... ולא נחפץ להיגאל מעצמנו לפני בנין בית המקדש, והתגלות כבוד שמים עלינו. [דברים הידועים מבית בריסק, מפי השמועה]